

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. K.**, zastoupený JUDr. Václavem Nohovcem, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 418/25, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2016, č. j. 17 A 26/2015 - 34, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 31. 12. 2014, č. j. MMP/271081/14, byl žalobce uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), porušením § 5 odst. 1 písm. f) téhož zákona, dále ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, porušením § 4 písm. a) a § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona, dále ze spáchání přestupku podle § 83 odst. 1 písm. d) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., v relevantním znění (dále jen „zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích“), porušením § 38 odst. 1 písm. a) téhož zákona a dále ze spáchání přestupku podle § 83 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, porušením § 6 odst. 1 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 14 měsíců.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 3. 2015, č. j. DSH/1790/15, sp. zn. ZN/337/DSH/15, bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí magistrátu bylo potvrzeno.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce dne 30. 4. 2015 žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále „krajský soud“) rozsudkem ze dne 31. 3. 2016, č. j. 17 A 26/2015 - 34, zamítl; proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. V kasační stížnosti současně požádal o přiznání odkladného účinku.

V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel uvedl, že je zaměstnán jako dělník u DFH Haus CZ, s.r.o., se sídlem v Žákavě; z důvodu proměnlivé pracovní doby je při dojíždění na pracoviště v Žákavě (zejména ze svého přechodného bydliště v obci Nebílovy) odkázán na osobní automobil, neboť spojení prostřednictvím hromadných prostředků na této trase prakticky neexistuje. V případě okamžitého výkonu především zákazu řízení všech motorových vozidel by musel pracovní poměr prakticky ihned ukončit a složitě si hledat nové zaměstnání, alespoň přibližně odpovídající jeho schopnostem a možnostem. Dále uvedl, že má vyživovací povinnost k čtrnáctiletému synovi, který je svěřen do výchovy matce.

Žalovaný se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s. Pokud by soud rozhodoval o návrzích na přiznání odkladného účinku žalobě či kasační stížnosti paušálně tak, že by jej přiznával vždy, pokud by dopady rozhodnutí správního orgánu (soudu) byly negativní (záporné), pak by tím popřel smysl přiznání odkladného účinku podle § 73 s. ř. s.; základním smyslem odkladného účinku není obecně aplikovatelné oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu, ale jde o mimořádný nástroj zabránění stavu, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu bylo konkrétním, zásadním a nevratným způsobem negativně zasaženo do práv stěžovatele. Nepoměrně větší újma stěžovatele, než jaká přiznáním odkladného účinku by mohla vzniknout jiným osobám (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí, tedy musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit. To znamená, že i v případě, kdy přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma jiným osobám, musí být újma, jež vznikne návrhovateli výkonem nebo jinými právními následky rozhodnutí, takové intenzity, aby převážila nad veřejným zájmem na výkonu či jiných právních následcích pravomocného rozhodnutí správního orgánu či krajského soudu.

Nejvyšší správní soud nezpochybňuje tvrzení stěžovatele, že do zaměstnání musí dojíždět na pracoviště do Žákavě, kde má jeho zaměstnavatel DFH Haus CZ, s. r. o., své sídlo, jak soud ověřil z obchodního rejstříku. Stěžovatel ovšem nijak nevysvětluje, z jakého důvodu by měl do místa svého zaměstnání dojíždět „zejména z přechodného bydliště v obci Nebílovy“, přičemž v průběhu řízení před krajským soudem jako místo svého bydliště uváděl adresu P., V. 11.

pokračování

Stěžovatel ani blíže nerozvádí, jak se jeho proměnlivá pracovní doba projevuje a nekonkretizuje, z jakého důvodu nemůže k cestě do zaměstnání užít hromadné dopravy. Jeho tvrzení v tomto směru jsou zcela obecná.

Skutečnost, že stěžovatel k dopravě do svého zaměstnání používá motorové vozidlo, ostatně ještě nutně neimplikuje závěr o imanentní potřebě motorového vozidla. Nezbytnou mobilitu lze jistě do značné míry pokrýt využíváním prostředků hromadné dopravy či pomocí třetí osoby. Nejvyšší správní soud přitom ověřil z internetové stránky www.jizdnirady.cz, že spojení z Plzně (místo bydliště stěžovatele uváděné v řízení před žalovaným a krajským soudem) do Žákavé je v současné době zajištěno v poměrně pravidelných intervalech od brzkých ranních hodin (cca 5.25 hod.) do přibližně 19.08 hod. a totéž lze říci o zpátečním spojení z Žákavé do Plzně v době od cca 4.34 hod. do 17.43 hod. Spojení z obce Nebílovy (tvrzené „přechodné“ bydliště stěžovatele) do Žákavé a zpět je již problematičtější a časově náročnější, ovšem i v tomto případě zde opět existují spoje v době od cca 4:50 hod. do 17.21 hod. Zpáteční spojení je zajištěno přibližně v době od 4:38 hod. do 16:43 hod.

Nejvyšší správní soud si je plně vědom skutečnosti, že využití prostředků hromadné dopravy (resp. využití pomoci třetí osoby) je pro stěžovatele nepochybně značně diskomfortní a časově náročné (popř. též nákladnější), nicméně mu umožňuje cestu do zaměstnání, tudíž námitka ztráty obživy není důvodná. Na tomto místě sluší znovu připomenout, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je zcela mimořádným procesním opatřením, které má být vyhrazeno pouze pro případy, kdy stěžovateli v důsledku (krajským soudem aprobevaného) rozhodnutí správního orgánu hrozí závažná újma, kterou již nelze dále odčinit.

Nad rámec uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za vhodné poznamenat, že jako značně problematická se jeví též otázka, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem. K této otázce se stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku ostatně ani nijak nevyjadřuje. Nejvyšší správní soud pak v této souvislosti zdůrazňuje, že v případě, kdy je jako sankce uložen zákaz řízení motorových vozidel je nutno zohlednit fakt, že tento trest kromě funkce represní (která je mu imanentní) v sobě silně zahrnuje též funkci obrannou, a to zejména ve vztahu k ostatním účastníkům silničního provozu. To platí tím spíše v případě stěžovatele, v důsledku jehož jednání mělo dojít ke vzniku dopravní nehody, při níž vznikla hmotná škoda na více vozidlech a přístřešku zastávky hromadné přepravy. Stěžovatel se pak následně při šetření dopravní nehody na výzvu policisty podle zvláštního právního předpisu odmítl podrobit dechové zkoušce a následně lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Nadto bylo dále policisty zjištěno, že stěžovatel v době dopravní nehody užil k jízdě a zároveň provozoval motorové vozidlo, přestože nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, neboť nemělo platnou technickou kontrolu. Stěžovatel rovněž v této době provozoval uvedené motorové vozidlo, aniž by jej přihlásil k registraci u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností poté, co jej ke dni 23. 9. 2013 nabyl do vlastnictví. Za těchto okolností si lze jen obtížně představit, jakými argumenty by vůbec bylo možné dovodit, že v projednávané věci není přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem.

Po zhodnocení všech relevantních skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v posuzovaném případě uložená pokuta ani zákaz činnosti uložený správním rozhodnutím nepředstavuje pro stěžovatele takovou újmu, jež by převyšovala veřejný zájem na vybrání pokuty a zejména na výkonu zákazu řízení motorových vozidel v délce 14 měsíců.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny; proto Nejvyšší správní soud dle § 107 s. ř. s.

ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu